

kron. Te svote stoji torej skoraj v istem razmerju kakor svote prebivalstva. Edino ta razdelitev bi bila torej pravična. Danes pa plačamo več kot še enkrat toliko kot Ogrji. Obresti državnega dolga znašajo kron 114 milijonov; 743.386; od teh plača Ogrska le nekaj čez 30 milijonov, tako da pride na vsacega avstrijskega državljanina kron 248, na ogrskega pa kron 164. Te svote so grozne! In Ogrji hočejo naše domače blago, vino itd. izpodrinuti s svojim. Zato je skrajni čas, da se združijo vsi ljudski zastopniki in napravijo temu konec.

Volilna reforma. V času velikih besed in malih dejanj živimo. In ker se že vse na glavo postavlja, postali so tudi klerikalci kar čez noč "prijatelji ljudstva" in "prijatelji splošne volilne pravice". Seveda, pod plaščem jezuita tiči konjsko kopito. Klerikalci na celnem svetu so si vendar podobni kot krajcar krajcarju. In vendar so v Belgiji najstrastnejši sovražniki volilne pravice, rujejo na Nemškem proti njej in se združujejo na Ruskem z rabeljni ljudstva. Pri nas pa se postavljajo kot petelini za volilno pravico. Mislijo si ravno, da bodo prišli potem sami farji v zbornico in da prične za klerikalce potem doba sedmih belbelih let. Za drugo se jim pa ne gre; seveda, bolje je biti dobro plačan poslanec, kakor revnejši kaplan. Zdaj se kregajo za število nemških in slovenskih poslancev. In v tem se kaže vsa zanikarnost te gospode. Takaj se gre vendar za ljudstvo, ne pa za denarni žakelj Ploja ali Korošca... V volilnem odseku pa so ti možje vendar propali. Plojev predlog so vrgli združeni naprednjaki s 26 proti 21 glasom v koš. O stvari govorimo še, za danes pa le omenimo, da je vladna predloga skoraj zagotovljena in da ne bode klerikalcem nobena hinavščina pomagala.

Dopisi iz Štajerskega.

Iz Ljutomer. V vinogradu križevske cerkve v Čubru stanuje neka vdovljena viničarka, katera je dala svojega otroka, ker ga sama ne more rediti, svojim sorodnikom v Ljutomeru. Sedajni reditelji so dali tega otroka v nemško šolo v Ljutomeru, je pa kaj prvaške učitelje in kaplana Škamleca močno razburilo. Škamlec se grozno trudi, otroka iztrgati iz nemške šole. Zato je šel s križevskim župnikom samim v navedeni vinograd ter silil viničarico, da otroka odvzame sorodnikom in ga zopet da v slovensko šolo, ker bi se ji drugače odpovedala viničarija. Duhovniki, že zopet kažete svojo ljubezen do bližnjega!

Op. uredništva. Napredni stariši, zopet imate žalosten izgled duhovniškega hujskanja in sovražstva! Ako vas še pridejo v takih zadevah nadlegovat, pa jim pokažite vrata. Otrokom pa privoščite nemški poduk, saj vidite, kako srečni so otroci v poznejših letih, kadar morajo iti po svetu, ako znajo nemški. Da pa to hujskarijo mirno gledajo vaš g. dekan, to se nam zlo čudno zdi! Pritožite se v takih slučajih vselej pismeno na knezoškofa in bote videli, da bo nastal zopet mir.

Gočova. Neki dopisun blati večkrat, zlasti ob volitvah, v kranjskem pankertu naprede može in bati se je, da se od same narodnosti zadrigne. Šegačejo ga oni odločni možje, kateri so volili po svojem prepričanju kmetskega poslanca. Že lani se je zaganjal v imenovani cunji v one zavedne može, ki so pri volitvi v okrajni zastop lenartski, kakor je bilo v korist in blagor okraja, volili po svojem prepričanju. Vprašamo to dopisunče: Je-li boljše, delati za moj in tvoj obstanek, ali pa polniti malho onim, že itak trikrat preplačanim slojem? Nikdo ne pozna stanja kmeta bolje kakor kmet sam. Morda gospod, dohtar ali celo mašnik, kateri kmetskega gospodarstva nikdar skušali niso? Kaj pomaga kmetu narodnost čez glavo, ako pa dače, obresti in drugih vedno naraščajočih odplačil ne more več zmagovati? Nato seveda nihče ne misli, ker oni gospodje ne poznajo življenja na kmetih. Tukaj se ne gre za narodnost, tukaj se gre edino le za obupno stanje kmeta. Dopisuna le pomilujemo, da je veliko let trgal hlače po šolskih klopih, a naučil se ni drugo kakor hujskati ter razprtijo in sovražstvo trositi med občane. Saj se tej nabeudni "Slavko-buči" tudi ni čuditi, da hoče delavski stan nekako po strani gledati.

Ko je bil še poduradnik, mu je natakarcica v rokavih hrano na mizo stavila, ali čuje se govorica, da te hrane dozdaj še ni plačal. Iz Ljubljane so ga semkaj poslali za "Ochsenkondukterja".

Sv. Anton v Slov. gor. Mariborski Fihpos piše v 18. številu, kako in napreduje "Mladenška zveza". Da, napreduje — ali v čem? Tamburaši in Marijine device izgubljajo kar zaporedoma svoje devištvost, da zdaj že dvomimo, koliko je med njimi še nedolžnih. Naš kaplan Lasbaher spravlja mladino skup, in ta pada "v greh". Do polnoči pojejo in muziko špilajo, potem vsak tamburaš spremlja po eno "Marijino devico" — in le v tihih nočeh se znano, kaj se vse potoma godi. "Device" prihajajo na dom čisto zmuckane in kuštrave. Imamo tu že par takih prednic, ki so že "okrogle". In vse to ima Lasbaher na vesti. Lasbaher tukajšnjim Nemcem želi, da bi jim tamburaši zasvirali tranermarš, ali mi smo prepričani, da bo na skorem solnce gor prišlo, ko se bo naša mladina zbrihtala in potem bo tebi, Lasbaherček, zašpila marš za odhodno proti Jvancem, da te bodo pete bolele. — Pretekli teden je Lasbaher zopet "špical" krščanski nauk v dveh razredih. Časa baje ni imel za šolo, ker je moral sestavljati silno važno tožbo.

Op. uredništva: Veroučitelj, ki po krivici zanemarija šolski poduk v kršč. nanku, naj se naznani mariborskemu knezoškofskemu konzistoriju.

Iz Škal. Dolgo sem že nameraval opisati vam našega kaplana Rabuzo, ki toliko skrbi, kaj se godi po noči v kmečkih hišah, da hodi celo pod okna poslušat; posebno tja rad zahaja, kjer stanujejo mlada dekleta, da ve potem ob nedeljah govoriti na prižnici o njih. Sam pa je na dekleta kakor maček na miši. Neroden je zraven kakor teslo. Pred kratkim je v neki hiši ubil steklenico (glazek) in potem je pravil, da je to baje hudi duh storil. Pred par tedni je bil tudi v Šoštanju 24 ur na "počitnicah", ki si jih je zaslužil s svojim žegnanim jezikom ob eno naših deklet. Posebno priljubljen pa je v šoli. Drugače ne ve učiti otroke, kakor to, kaj se odrasčeni ljudje pri spovedi spovedujejo. Pred kratkem je močno pretepel eno dekle. Po njegovem mnenju ima to dekle kajnovno znamenje, ker ima bolj globoke oči. Svetujemo ti, Rabuza, poboljšaj se, drugače ti bodo tudi pri nas ratala prevroča tla, kakor so ti pred par meseci ratala v Trbovljah. Mi se od nikogar ne pustimo napadati. Pridnega duhovnika spoštujemo, rogoviležu pa pokažemo pot, odkod je prišel. Napredni farani.

Iz Vranskega. Dobro se še spominjamo podlih napadov v "Domovini" na naše tako koristno gasilno društvo. Posebno so ti sršani obračali svoje želo proti načelnikom, češ, da se premalo brigata za politiko in nočeta odpraviti nemške komande, ki so jo še ustanovile tega društva, stari, pošteni možje, vpeljali. Naši vrli ognjegasci pa se niso za te napade brigali in še tesneje so se oklenili svojih voditeljev. Pri letošnjem občnem zboru so izvolili soglasno svoje stare načelnike in 18. marca so priredili svojemu obče priljubljenemu načelniku povodom njegovega goda bakljado, ter mu podarili častno sabljo. To je najboljši odgovor pisacu tistih člankov v "Domovini", ki so le produkt vodenih možgan duševnega pritlikovca v osebi znanega Janezeka. Ko je ta Janezek pred par leti k nam prišel s Kranjskega, je še prst zizal, ali zdaj možato in bahato kakor petelin na gnojišču koraka po trgu, ker on je že tudi nekaj doživel. Še zlo mlad je začel svoj spol tako hudo občutiti, da se je namenil oženiti se. Gugal se je že v sladkih sanjah o bogati nevesti v mehkem stolišču s krčmarsko čepico na glavi kot trgovec, poštar (pa ne na Vranskem), posestnik velikih hramov, žag, in bogsigavedi kaj še vse, ali te sanje so šle kmalu po vodi in ostal mu je le še — dolgi nos. In šel je nad požarno brambo hladiti svojo jezo, kakor da bi bila ta kriva njegove nesreče pri ženskah. Če ne bo zanaprej miroval, potem pride pod ostro "Štajerčovo" kartačo! Potem se bo zavedel, da je na — Štajerskem in ne na Kranjskem.

Iz Dobrne. Prosimo te, da nam malo razkrije naše žalostne razmere. Mi smo tvoji prijatelji, pravi domačini, tvoji sovražniki pa so tu sami privandravci in tisti, ki vodijo bralno

društvo. Ti reveži mislijo, da bodo z bralnim društvom pekeli prebili in nebesa odprli. Vse smo trdni ko hrast in se ne premaknemo, dokler naše dolge kaplanče ne pobere s sedem čevčkov in se ne spravi s svojim svestvom skupaj tja, od koder je prišel. Meseč cembra smo imeli občinske volitve. Kaplan župnik sta na vas kriplje pregovarjala stano mlade, babe, otroke, možake in bogve koga, da bi si jih še več na svoje limanice dovedli. Na dan volitve se je brala sv. maša za tamen. Mi mislimo, da se bo zanaprej prihodnji volitvi drugače plesalo, tedaj se jim pa mi smejali. Kaplanu Schreinerju ne gre po glavi kakor sovražstvo med farani. Vse bilo naša Dobrna pred 10 leti, kakšna je zdaj? Skoro bi rekel, da je živ pekeli in trpelo, dokler se kaplan od nas ne poslovil, potem se nam povrne zopet prejšnji blaženi Kmetje, spoznajta, ali je ta kaplan mar vaš jatelj, ko vas po častnikarskih cunjah pred svetom sramoti? Ta nepridiprav kaplan po sednjih farah, zlasti v Šent Janžu, dela med ljudmi. Toda, naj le pride na prihodnje volitve! Vam Šent Janževčanom pa ključna srca: Ako še pride kdo teh zrelih kletcev na prihodnje volitve, pokažite mu pot, kodar je prišel in če bi bil tudi kak žegun iz Dobrne.

Pekre pri Mariboru. Znano je po Štajerskem, kako zagrizena je klerikalna stranka. Tukaj na naši nemški šoli imamo zdaj mladzobnega učitelja, ki celo našo vas smeši v škem pankertu, kar se tiče godbe. Ta je priljubljen daleč na okoli. Ti godci so že v Rušah, v Kamnici, v Lembahu in na drugih krajih in povsod so jih hvalili. Ali ti godci tako godli, kakor ti, dopisunček, opis, potem bi jih nihče ne maral. Torej si se naj nesramno zlagal. Kaj pa te briga, kakšne pise ima kdo na na dvorišču? Mi mislimo, kdo davek plačuje, da sme tudi imeti naspelakega hoče. Ako se za Slovence šteješ, si potem na nemški šoli kruh služiš? Kar deva dr. Reiserja, pa ti povemo, da so goseder že sem iz Dunaja prišli bogati, ker so po svetobli stanu c. kr. dvorni in sodnijski odvetnik, b velik dobrotnik revnih šolskih otrok, po vsem jim celo toplo hrano preskrbijo. Jim se imamo zahvaliti, da imamo na Pekrah prepotnem nemško šolo, za katero se jih je že veliko denčen srčno zahvalilo. Ko so prišli od vojnjan domu, so rekli: Kako težko bi se bilo menitrno dilo, ko bi se jaz ne bil v šoli nemščine vorit. Mi mislimo, da bi tudi vi ne bili učitelj postampak morebiti le kak kozji pastir na Pohorle-ako bi nemški ne znali. Ako pa hvalite tajaks Robiča, da je Slovenec, zakaj pa ima pa nemški napis nad durmi: „Gasthof des Anjem Robič“, ter tudi pošilja svoje otroke v nemško šolo? Vi pa, naprednjaki, ki spoštujete nemške jezik, ogiblajte se takih nazadnjakov, ker Slovadišče na mara nemških grošev. Mi pa prosimo nekaj šolski svet in dr. Reiserja, da delajo na to, sodiš se nam, kakor hitro mogoče, odstrani ta nepredkalni učitelj ter nadomesti s takim, ki bo kapla otroke v nemškem jeziku rad podučeval. Stariši otroci.

Dopisi iz Koroškega.

Radiše na Koroškem. Na glavo je padel se na možganih poškodoval naš dopisun „Marca V 23. številu je spravil zopet jako lepo in delno, p laž. Jako smo občudovali ta dopis, ker je Avstr tako zelo „kunšno“ stuhtan. Zato vam hoj miluj dragi, na kratko povedati o njem. Kakor va so napadli naše ognjegasce. Ta dopisun pristu vednje v „Miru“ tako-le: „Sli so trije fantje cerčev vas, ki so naročeni na „Mir“. Fajerberga k so samo šnopsarji in tisti so hoteli fante sritično pobijati itd.“ Resnica pa je to le: Dne 6. Oni s popoldne so se zbrali naši „klerikalni izborni ralei“ v Tucah. Ali je tam bilo kako zborovod ali ne, to mi ni znano, samo to vem, da je No, t jako živahno. In zakaj bi ne, saj so imeli šnjudat dovolj! Pilo se je prav po novi modi, proti kruglice in iz ponovce, s katero se voda za Kriza Ni čnda, da so se ga prav fitno naskrali. Naše H. Pepčku, ki je brat gospoda v seminišču, teri bo bržkone naš prihodnji občinski pisar. Tenčejevemu Lojzku je zlezal alkohol jako visoko.